

som vel mulig, thi jeg tror, at selv om Ministeren hører til Folketirken, saa vilde der dog under en Mand som den høitærede Ministers Forgænger, Kultusminister Fischer, komme ganske andre heldbringende. Sager frem paa det kirkelige Omraade end under den høitærede nuværende Minister, der vel vedfjender sig at høre til Folketirken, hvilket maatte hans Forgænger ikke saa ganske vilde gaa ind paa for sit Vedkommende. (Modsigelse). Ja, jeg siger ikke saa ganske, maasse. Den høitærede Minister vil nemlig have, at alle Spørgsmaal skulle staa klart for Folket; det vilde være mig kjært, om Ministeren vilde oplyse mig en Ting, om hvor der nogensinde er vedtagen en Lov paa det religiøse Omraade, der er fremgaaet af Folkets almindelige Bevidsthed, jeg kjender intetsomhelst Tilfælde, hvor det er sket, og jeg kan derfor være enig med Forslagsstilleren i, at dersom der skal ventes paa Befolkningens almindelige Bevidsthed paa det kirkelige Omraade, saa vil der aldrig blive nogensinde sat Noget igjennem. Den bedste Bevidsthed, der er traadt frem, i den kommer Døvefrømmingen, det er fra Landets Præster, fra dem, der føle Trykket. Det er ikke Parterne, der føle Trykket, og som følge deraf er det dem en aldeles ligegyldig Sag, hvem der vier dem, men det er Landets Præster, der have følt et meget stærkt Tryk hvile over sig, naar de skulle formæle et saadant Par Folk, hvis Forening de aldeles ikke ansaa for at være i Overensstemmelse med Kirkens Ritual, og jeg er temmelig viss paa, at den Gjæring, der nu finder Sted mellem Folketirkens Præster, vil sprede sig mere og mere, og det er det eneste Udtryk, Thingets Medlemmer nogensinde maa vente sig af den kirkelige Bevægelse. Det er muligt, at Tiden engang vil naae dertil, men jeg pointerer det Punkt stærkt, at dersom Ministeren vil vente til den Tid, saa veed jeg ikke, hvornaar det vil ske. Der var en Ting, som jeg godt kunde forstaa, at Ministeren saa gjerne vilde have, og det var et kirkeligt Organ, saadan en „Berlingske Tidende“ Nummer 2, som altid kunde være i Overensstemmelse med Ministeriet. (Ufbrydelse). Ja, man kan ogsaa tænke paa et Kirkeraad, men det er ikke første Gang, at den Tanke er fremkommen i Folketirken om et kirkeligt Organ, som jeg før nævnte som et Blad, der skulde virke for Regjeringen, en Tanke, der er fremkommen fra mangfoldige Sider, endogsaa som et Ønske fra Folketirken, og der er ikke saadan noget Markværdigt i, at jeg, naar Ministeren udtaler sig om et kirkeligt Organ, forstaaer det som et Blad, som en „Berlingske Tidende“ Nr. 2. (En Stemme: „Eller „Dagens Nyheder““). Ja, maasse bedre „Dagens Nyheder“. Den høitærede Minister var fra sit Stabe imod, at man overlod til Præsten at negte Biesse til et Par

Folk; han sagde rigtignok ikke under alle Forhold, men gennemgaaende skulde Præsten ikke have Lov til at sige Nei. I den Henseende er jeg enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds (Lang), at der vist maa være Tider, hvor Præsten kunde sige Nei, naar han i det Hele skulde have sin Samvittighed fri. — Jeg skal ikke videre drøfte det Lovforslag, som ligger for; jeg er i Favør af det, og jeg siger fra mit Stabe: So mere Frihed indenfor Folketirken, desto bedre. Hvorvidt jeg kunde ønske Folketirken opløst eller ikke, er uden Betydning, i den Henseende har jeg ingen Indslydelse: jeg hæbder kun saa meget Frihed som muligt paa det aandelige Omraade, og den vil jeg støtte ved enhver Leilighed uden at gribe ind i Folketirkens Anliggender, som jeg anser for at ligge udenfor mit Omraade; men den Sag, som ligger for idag, er ingenlunde en kirkelig Sag, men en borgerlig Sag, og derfor udtaler jeg mig rent ud om den. Jeg ønskede altsaa kun i al Korthed at fremsætte min Stilling til Sagen. Jeg ønskede at fremhæve for det høie Thing Nødvendigheden af, at vi snarest muligt blive fri for den høitærede Kultusminister; thi naar han er en Modstander af kirkelige Reformers, er der jo ikke nogen som helst Tvil om, at han vil være det endnu mere paa andre Omraader, der ligger under det Embede, som han beklæder.

Donnergaard: Ja, da den ærede Forslagsstiller ikke ønsker Andet, end at hans Forslag maa komme i Udvalg, for at det der kan blive forbedret paa flere Punkter; har jeg selvfølgelig Intet imod, at det gaar den Vej, og skal ikke lægge det nogen Hindring i veien i den Henseende.

Nielsen-Grøn: Jeg blev ikke lidet forbauset ved at høre den høitærede Kultusminister sige, at den store Masse forlangte ikke dette. Jeg veed ikke, hvad den meget ærede Minister mener med den store Masse. Det maa vel sagtens være Flertallet af det danske Folk; men kjender da den høitærede Minister virkelig det danske Folks Mæltals Lanker? Det har ikke hidtil vist sig, at Ministeriet forstaaer det saa meget rigtigt, og jeg tror, at den høitærede Kultusminister saa meget mindre forstaaer det. Der er en anden Ting, der forbauser mig, og det er, at den Mand, som man sætter i Spidsen, som skal være, om jeg saa maa sige, Chef — man kan vel ikke sige for den kristne Menighed, men for den danske Folketirke — at han, som bliver set op til — det er jo den gamle Regel, at den store Masse ser op til den Mand og mener, at der er noget Stort at vente, at der skal man faae, ikke gode Raad, men dog Hjælp — at han kan udtale sig, som han